

Bireysel Davranış, Kişilik ve Değerler (1. kısım)

5. HAFTA

Örgütlerde Kişilik

- ▶ Kişilik, şirketlerde potansiyel aday ve mevcut çalışanları anlama ve değerlendirme yönünde çalışmalarda bulunacak derecede önemli bir **bireysel özelliktir.**
- ▶ Kişilik özelliklerini, başkalarını algılamamızı basitleştirmek ve onların gelecekteki davranışlarını öngörebilmek için kullanırız.
- ▶ **KİŞİLİK:** bireyin psikolojik özelliklerini nitelendiren ve çoğunlukla sürekliliği olan düşünce, duygu ve davranış kalıplarıdır. Bizi diğer insanlardan ayıran karakteristik özelliklerimizin bütünüdür.
- ▶ Konuşkan, içe kapanık, risk almayı seven vs..

Örgütlerde Kişilik

- ▶ Elbette insanlar her durumda aynı şekilde davranmazlar. Hatta bazen, kişilikleri ile tamamen zıt davranışlar bile sergilerler. Ancak bireyin genel duygu düşünce ve davranış kalıpları kişilik içerisinde değerlendirilmektedir.
- ▶ Unutulmamalıdır ki, kişilik özellikleri, bireyin **gelecekte** nasıl davranacağı hakkında da fikir verecektir.

Kişilik Belirleyicileri: Genetik ve Çevre

- ▶ Çoğu uzman, kişiliği oluşturan unsurların hem **çevreye** hem de **genetiğe** bağlı olduğu konusunda hemfikirdirler.
- ▶ Peki hangisi daha baskın??
- ▶ Araştırmalar, davranış farklılaşmasının % 50'si, mizacın ise %30'unun kişinin genetik özelliklerinden kaynaklandığını belirtmektedir.
- ▶ Kişilik yaşlandıkça oturur. **NEDEN?** Çünkü kim olduğumuz zamanla netleşir. Hayatı algılayışımız daha net olur.

Kişiliğin Beş Faktör Modeli

- Araştırmacılar, yüzlerce kişilik özelliği inceleyerek, bunları sınıflandırdılar ve bir model oluşturdular. Bu modele Beş Faktör Modeli (Beş Büyük – Big Five) olarak adlandırdılar.

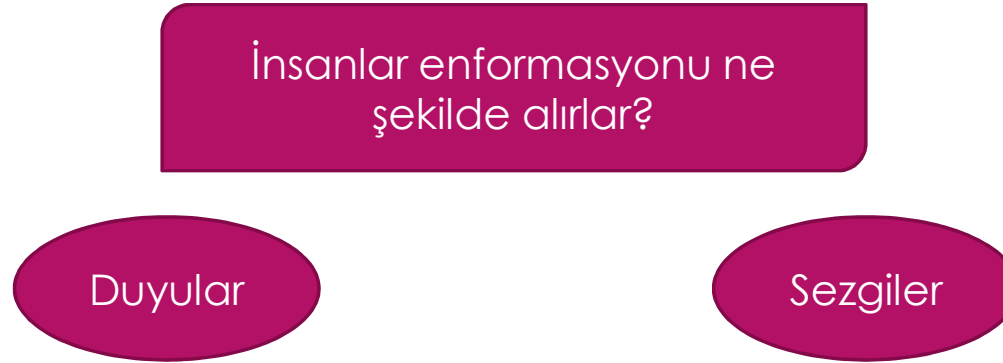
Sorumluluk çalışkan	Düzenli, güvenilir, amaç odaklı, eksiksiz, disiplinli, sistemli,
Uyumluluk başkalarını düşünen, katı olmayan.	Güvenilir, yardımcı, iyi huylu, düşünceli, hoşgörülü, uzlaşmacı, uyumsuzluk.
Duygusal Dengesizlik güvenli, sakin	endişeli, güvensiz, mizacı sık sık değişen. Karşıtı dengeli,
Açıklık meraklı, bağımsız, estetik algısı yüksek, yeni fikirlere açık.	En karmaşık boyuttur. Hayalci, yaratıcı, gelenekselin dışında,
Dışa Dönüklük	Sosyal, girişken, konuşkan, enerjik, kendinden emin. Enerjilerini dış dünyadan alır. İlgilerini sosyal olaylara yönlendirirler. Uzun zaman yalnız kalamazlar. Karşıtı, içe kapanıklar.

Kişiliğin Beş Fakt6r Modeli

- ▶ Bu beş temel kişilik 6zelliği, çalışanların işyerindeki davranışları hakkında 6ng6r6m6z6 g6lendirir. Bu nedenle giderek daha fazla Őirket, kişilik analizlerine b6te ve zaman ayırarak çalışanlarını daha yakından tanımaya odaklanmaktadır.
- ▶ Kişilik 6zellikleri bireylerin davranış eğilimlerini yansıtır. Ve iř ıktıları 6zerindeki başarıda etkilidir.
- ▶ Sorumluluk ve duygusal anlamda dengeli olma (d6ř6k nevroitiklik) iř grupları açısından 6zellikle 6nemlidir. Sorumluluk sahibi çalışanlar, kendilerine daha y6ksek amaçlar belirler, motivasyonları daha g6l6d6r.
- ▶ 6rg6tsel vatandaşlık davranışları daha y6ksektir.
- ▶ Emir – komuta sisteminden çok, çalışanlara daha fazla 6zg6rl6k tanıyan 6rg6tlerde daha verimli sonuçlar alırlar.

Myers – Briggs Tarzı Gösterge (MBTİ)

- Temelde Jung'un kişilik teorisinden alır.

Myers – Briggs Tarzı Gösterge (MBTİ)

▼ ŞEKİL 2.4 Jung ve Myers-Briggs Tarzı Gösterge Tipleri

